

Tűreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 13. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1932. június 30

Ötvenéves találkozó a református kollegiumban

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap tartották a református kollégiumban a szokásos évi vendiák találkozót, amely alkalommal a 10, 20, 30, 40 és 50 évvel ezelőtt érettségizettek találkoztak. Összesen mintegy 80 öregdiák vett részt a találkozón, köztük ketten olyanok, akik ötven évvel ezelőtt végeztek: Incze Lajos unitárius lelkész és Szabó Endre. Dél előtt tíz óraker ünnepélyes Istentisztelet volt, amelyen Incze Lajos tartotta beszédét. Utána Sárkány Lajos, volt igazgatótanár arcképét leplezték le a Sárkány-család jelenlétében, majd Tárkányi György vallástanárra mondott meleg visszaemlékezést Sárkány Lajosról.

Tizenegy óraker a kollegium Pártfogó Egyesülete tartott közgyűlést, amelyen beszámoltak arról, hogy egy a mult esztendőben, mint ebben is a Pártfogó Egyesület anyagiakban és erkölcsiükben támogatta a kollegiumot. A közgyűlésen felvetődött egy kollegiumi muzeum megvalósításának az eszméje, melyet egyhangulag helyeselték. Ebbe a muzeumba gyűjtenék össze a kollegiumra, valamint annak híres tanárait, tanítványaira vonatkozó emlékeket, kéziratokat, képeket, s más emléktárgyakat. A közgyűlés után Kovács Dezső igazgató üdvözölte a megjelent vendiákokat, akik közül a negyven évesek nevében dr. Konrádi Dániel és dr. Parádi Ferenc válaszoltak. Keresetlen őszinte, szívhez szóló szavakkal mesélték el negyven év történetét. A harmincöt évesek nevében dr. Veress Ferenc professzor, a huszonöt évesek nevében dr. Koleszár László beszéltek.

Este hét órai kezdettel a kollegium dísztermében hangverseny volt, amelyen felolvasást tartott Járossy Andor, szavalt Kerekes Ilona színművésznő, énekelt Simon Imre, zongorán kísérte Lőrinczy Sári, Diviaczky Mária pedig mesterien adta elő Hubay csárdajelenetét Bródy Tamás karnagy zongorakíséretével. Közreműködött még a Kolozsvári Szalonzenekar. A szereplők egytől egyig kifogástalanul tettek eleget feladatuknak.

Este kilenc óraker a tornacsarnokban diszvacsoza volt, amelyen az Apáczy serleggel dr. Gyalui Farkas egy. professzor mondott felköszöntőt.

Nagy ünnepélyességgel fogadták Vajda Sándort a kolozsvári pályaudvaron

Maniu már előbb megérkezett

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ünnepies hangulat, örvendező arcok fogadták tegnap Vajda Sándor miniszterelnököt, aki egy napos családi látogatásra Kolozsvárra érkezett. Megjelentek fogadtatására az egyházak, katonai és polgári hatóságok vezetői és a polgárok hatalmas tömege, amelynek sorait a közeli falvak küldöttségei tarkították felvirágozott zászlóikkal, rezes bandájukkal.

Reggel háromnegyed kilenc óraker futott be a bukaresti gyorsvonat a feldiszített pályaudvarra s csakhamar megjelent a hálókocsi ajtajában Vajda miniszterelnök örökké derült, népszerű alakja dr. Tilea Viorel alminiszter társaságában. A tüntető fogadtatás, lelkes éljenzés és taps közben a pályaudvarra érkezett a már éjjel Kolozsvárra jött Maniu Gyula is, dr. Hatieganu Emil miniszter, Popovici és a nemzeti-parasztpárt kolozsvári és erdélyi vezéreinek kíséretében.

A hazaérkezett miniszterelnököt először dr. Hatieganu Emil erdélyi miniszter üdvözölte Erdély fiai nevében. Utána dr. Hodor Victor tartományi igazgató az összes hatóságok, dr. Dan Liviu prefektus a vármegye, Deleu polgármester a város, Curea gör. kel. esperes az orthodox és Agarbiceanu gör. kath.

esperes az egyházak nevében üdvözölték a miniszterelnököt.

„Romániát a civilizált államok sorába fogjuk emelni” — mondotta a miniszterelnök

Vajda Sándor válaszában rámutatott arra, hogy a királytól megbízást kapott a szabad és tiszta választások levezetésére. Ezt elvállalta és teljesíteni fogja. Kéri a polgárságot, hogy teljesítse az is feladatát. Felhívást intéz az ország polgáraihoz, hogy kölcsönösen tiszteljék egymás jogait és szabadságát, mert aki nem tiszteli ellenfelei jogát, az nem tiszteli a törvényt sem.

A miniszterelnök nagyhatású szavait így fejezte be:

— Isten segítségével az országot a civilizált államok sorába fogjuk emelni a nemzet és trón dicsőségére és boldogságára.

A kitörő éljenzés és lelkes ünneplés után Vajda Sándor először Maniu Gyulával, majd a hadtestparancsnokkal és a többi előkelőségekkel beszélgetett, azután pedig autón lakására hajtatott.

A miniszterelnök a napot kolozsvári otthonában töltötte s tegnap este 8 óraker visszautazott Bukarestbe.

Avenol és Lowday már nem szanálni jönnek, hanem csak látogatóba

BUCURESTI. Avenol és Lawdoy nem mint a Népszövetség szakértői jönnek az országba a pénzügyi reorganizáció lehetőségeinek megvizsgálására, hanem csak udvariassági látogatást tesznek. A szakértők később fognak csak hozzánk érkezni.

VAJDA — MUNTEANU RAMNICHÓZ

BUCURESTI. Vajda miniszterelnök táviratot intézett Munteanu Ramnichoz. A távirat szövege a következő volt: „Felháborodással vettem tudomásul az önnel szemben történt inzultust és még mielőtt panaszát megkaptam volna, már intézkedtem a legszigorubb rendszabályok foganatosítására és a bűnösök megbüntetésére.”

A MÁV ÉS A CFR VEZÉRIGAZGATÓINAK TALÁLKOZÁSA BUKARESTBEN

BUCURESTI. Samarjay Lajos MÁV elnökigazgató Bogsch Alajos főfelügyelő kíséretében tegnap Bukarestbe érkezett, hogy visszaadja Ionescu tábornok CFR vezérigazgató tavaszi látogatását. A pályaudvaron Ionescuval az élén a CFR főbb tisztviselői várták a vendégeket, akiknek a tiszteletére a CFR-nél tegnap ünnepélyes fogadás volt. A két vezérigazgató között holnap tárgyalások is lesznek néhány közös vasuti problémát illetően.

NEM KELL BÉLYEG A KONVERZIÓS KÉRÉSEK OKMÁNYAIRA

BUCURESTI. A konverziós törvénnyel kapcsolatban illetékes helyen felhívják az érdekeltek figyelmét arra, hogy a bejelentéshez melléklendő okmányokat a hatóságok bélyegmentesen kötelesek kiállítani.

A ZSIDÓVERŐ CUZISTÁKAT CSERNOVICBAN ALAPOSAN ELVERTÉK A NEMZSIDÓK

BUCURESTI. Csernovicban tegnap délután egy teherautón 20 cuzista kortes érkezett, akik a főtéren inzultáltak a zsidókat, majd tévedésből egy Wagner nevű nemzsidót is. Wagner barátai erre nekiesetek a cuzistáknak, akiket a saját fütyköseikkel vertek meg, úgyhogy azok után nagy sietve elmenekültek a városból.

A versaillesi szerződés évfordulója 3 halottal és 7 sebesüléssel

BERLIN. A versaillesi szerződés évfordulója alkalmával tegnap Berlinben hatalmas gyűlések és tüntetések voltak. A Lustgarten parkban összegyűltek az egyetemi ifjúsági szervezetek, a Stahlhelm csapatai és sok más szervezet. A gyűlés szónoka Rosenberg nemzeti szocialista volt, aki kijelentette, hogy Németország soha sem mond le egyetlen talpalatnyi területéről sem. Hiába akarja Franciaország Németországot vazallusává tenni, a német nép minden téren — fegyverkezésben, leszerelésben egyaránt — egyenlő jogokat követel.

BERLIN. Amíg Berlinben aránylag esend uralkodott, Berlin kör-

nyékén tegnap véres összeütközések voltak ismét a kommunisták és a rendőrség között. Az újabb harc egy politikai tüntetésen leölt kommunista temetése alkalmával tört ki. A kommunisták nem törődve a rendőrség beavatkozásával, tüntetni kezdtek elhunyt társuk temetésén. A rendőrség megerősített kordont vont a tüntetők körül, akik támadtak. Valóságos harc fejlődött ki közöttük, melynek áldozata három halott és két sebesült lett. A rendet csak megerősítéssel tudták helyreállítani a rendőrök. Sok tüntetőt letartóztattak. Így a rendőrség a további rendezésnek végét vetett.

Kielégítő eredménnyel folynak az érettségi vizsgálatok

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Kolozsváron működő érettségi bizottságok a Principesa Ileana és Regina Maria leányliceumnál vizsgáztatják a kisebbségi tanulókat. Tegnap az esti órákban hirdették ki az írásbeli eredményeket, amelyek a legkielégítőbbek voltak. Mind a két bizottság, amelynek elnökei Lepadatu Sándor és Dragan Miklós egyetemi tanárok, a legnagyobb megértéssel és jóakarattal bánnak a kisebbségi jelöltekkel. Az eredmények annyira jók, hogy szinte meglepetésként hatnak.

A Principesa Ileana liceumban, ahol a vidéki kisebbségi diákok vizsgáztak, 126 növendékből mindössze 12-en buktak el az írásbeli vizsgálaton. A Regina Mariában is hasonló jó eredményeket értek el a kolozsvári kisebbségi iskolák növendékei. Mindössze 2-3 bukás volt intézetenként. Kivételt, csak az unitárius gimnázium növendékei képeztek. Az írásbeli vizsgálatok alkalmával ugyanis két tanuló titkos segítséget használt, amit az ellenőrző tanár nem volt hajlandó elnézni s így a bizottság is súlyosabb retorziót alkalmazott. A szóbeli vizsgálatokat szerda reggel kezdték az unitáriusok. Az eredmények kihirdetése ma a déli órákban lesz.

Súlyos baleset az apahidai állomáson

CLUJ-KOLOZSVÁR. Súlyos vonatbaleset történt tegnap este az apahidai állomáson. Falcasan Sabin 39 éves tolató saját maga taszította az üres vagonokat a rakodó felé. Amikor a kocsik lendületbe jöttek, Falcasan a kocsik mellett szaladt a rakodó felé csomaggal a kezében. A szerencsétlen ember megcsuszott és éppen az ütköző elé került, amely hatalmas erővel préselte a rakodóhoz. A baleset áldozatát azonnal Kolozsvárra hozták, ahol Oprea Traian szolgálatos orvos részesítette a beteget első segélyben. Innen azonnal értesítették a mentőket. Dr. Doniga mentőorvos szállott ki a helyszínre és Falcasani beállították a sebészeti klinikára. Orvosi megállapítás szerint a beteg a baloldali medencecsontja fölött igen súlyos sérüléseket szenvedett.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, június 30.

BUCURESTI. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Énekhangverseny. 21:20: Szimfónikus hangverseny. 22: Előadás. 22:15: A hangverseny folytatása.

BUDAPEST. 11:15: Rádióhangverseny. 14: Déli harangszó. 14:05: Gramofon. 18: Háztartási előadás. 19: Lovass János előadása. 19:30: Könnyű zene. 21: Kosztolányi Dezső novellát olvas fel. 21:30: Hangverseny. 22:30: Vidám-est. 23:45: Zongora és hegedűszonáták. Utána Farkas Jenő cigányzenekara.

BÉCS. 13:50: Bruner-zenekar. 14:40: Racmaninov gramofonon. 15:10: Részletek ritkán játszott operákból gramofonon. 17:20: Hangverseny. 18:55: Zenekari hangverseny. 21:55: Kétzongorás hangverseny. 24:05: Táncczene.

Kedélyes pipafüst mellett védekezett és vádolt Vajda miniszterelnök

CLUJ-KOLOZSVÁR. A tegnap reggeli ünnepélyes fogadtatás után a Vajda-palotába mentünk, ahol a miniszterelnököt az előretervezett nyaralásra szánt s naftalinnal beillatosított butorai között találtuk. Ez a lekötözött „otthoni” beszélgetés sok közvetlen és őszinte politikai kijelentést ígért a miniszterelnök részéről, különösen most, a választások közvetlen küszöbén. A most is jóízűen adomázó Vajda Sándor kedélyesen pipára gyújtott, akár egy régi jó táblalabiró s mosolyogva várta az újságírók kérdéseit:

— Miniszterelnök ur, van tudomása arról, hogy egyes helyeken nem tudják letenni jelölő listáikat a dolgozók?

Vajda Sándor meglepődik.
— Hol? Miért? Nekem nincs efféle tudomásom. Minden egyes esetben, amikor helyi hatóságok tulkapásait jelezték, szigorú vizsgálatot rendeltem el.

A dolgozók részéről semmilyen panasz nem futott be hozzánk.

— Általában, hogy vélekedik, miniszterelnök ur, az ellenzék eddigi panaszairól?

— Nagy elégtétellel állapítom meg, hogy

eddig egyetlen komolyabb panaszt sem tudott felmutatni az ellenzéki pártok ugynevezett „választási rendőrsége ...“

illetőleg, hogy is mondjam csak ennek a választási rendőrségnek ugynevezett „központi vezérigazgatósága.” Az egyetlen súlyosabb ügy a Munteanu-Râmnic elleni támadás volt, ami engem is nagyon kinosan érintett. Vizsgálatot rendeltem el és ennek lefolytatására azt a közigazgatási vezérfelügyelőt küldtem ki, aki belügyi államtitkár volt Jorga kormányában. Romanati megyében is megtörtént, hogy a falusi lakosság két esetben is megakadályozta Gogát programbeszédének elmondásában. Ez a hír is kellemetlenül érintett, mert nem szeretném, ha a kettőnk közötti személyes viszonyra próbálná valaki ezt az incidenst visszavezetni. Meg aztán

őszinte kívánságom, hogy minden egyes politikai árnyalat szóhoz jusson a parlamentben.

— Mit gondol miniszterelnök ur a romániai kommunista mozgalomról? Vészélyeztetni ez az államrendet?

— A kommunista mozgalom nálunk — véleményem szerint — csak néhány sejtire szorítkozik. Kéves ebben az országban az olyan álmódzó, aki a kellő tudományos felkészültséggel vallaná magának a kommunista ideológiát. Az ország nyugati részein például (Arad, Bihar, Szatmár) a kommunizmus különös kevertségben egy elfojtott sovínizmussal, amely szélsőséges mozgalmakban keres magának menedéket. Egyet nem szabad elfelejteni: ezt az országot nyolcvan százalékban parasztok lakják, akiknek megvannak a maguk sajátos gazdasági, szociális és kulturális érdekeik. A körülbelül husz százalékot alkotó városi elem soraiból kerülhet ki egy

kétszázézer különböző árnyalatot képviselő szocialista.

Olyan szervezett kommunista mozgalomról, mint amilyen Németországban vagy Csehszlovákiában van, nálunk nem lehet beszélni. Ismétlem: abban az elenyészően kicsi töredékben, amelyet a kommunisták képeznek, lehetetlen meg nem találni azon sovén elemeket, akik egy leplezett nacionalizmus, rosszul értelmezett kommunizmus és félreértelt agrarizmus jelszavaival ágálnak.

— Természetes dolog, hogy elméletileg vitatkozhatnak maguk között ezek az elemek a szélsőbaloldali elvek alkalmazásáról. Gyakorlatilag azonban hogyan lehetne elképzelni egy ilyen kísérletet a nyolcvan százalékos parasztság ellen, amely legalább is még ma nacionalista. Van egy olyan réteg is, amelyből

a gazdasági válság elégedetlenségét, sőt talán elkéserekedést is váltott ki.

Am ez az elégedetlenség megszűnik abban a pillanatban, mihelyt a gazdasági viszonyok megjavulnak. És Románia gazdasági nehézségei husz százalékban legalább is annak a gyarlóságnak a rovására irandók, amelyek nálunk a közigazgatásban és a gazdaság-politikában érvényesül.

— Miért hívta a kormány az országba a Népszövetség pénzügyi szakértőit?

— Azért hívtuk a Népszövetség szakértőit, mert ezek több a mieinkhez hasonló nehézségekkel küzdő európai állam helyzetét tanulmányozták és így feltétlenül segítségünkre lehetnek tanácsaikkal.

Hadd jöjjenek a népszövetségi szakértők. Semmit sem akarunk titkolni, de mindent rendbehozni.

— Mit szól, miniszterelnök ur, azokhoz, akik az ön kormányra hívásának alkotmányosságát kétségbevonják?

— Látják ez a mai politikai helyzet punctum saliensé. Vajjon mennyiben nem volna alkotmányos az, hogy

az uralkodó elküldte a hatalomról a katasztrófa kormányát és a szabad választások lehetővételével helyreállította a legfőbb alkotmányos fórum és a nép közötti közvetlen kapcsolatot?

És kik azok, akik ez ellen áskálódnak? Ugyanazok, akik évtizedeken keresztül akadályai voltak ebben az országban az alkotmányos életnek. Akik ellenőrzés nélkül akartak kormányozni és közigazgatni. Micsoda rablások folytak ennek az ellenőrizetlenségnek a leple alatt?!

— És aztán ki kaphatott volna kormányalakításra megbízást? A liberálisok? De hiszen ők támogatták azt a Jorga-kormányt, amelynek tehetetlensége miatt bukni kellett ... És

hogyan lehetett volna szabad választásokat bizni a liberálisokra, akik az egyesülés óta minden általuk levezetett választást meghamisítottak.

— Hogy miért éppen én kaptam kormányalakításra megbízást? Azért, mert

1929-ben nekem volt szerencsém az első szabad választásokat levezetni.

Erre vállalkoztam most is. Soha életemben nem voltam kontár és most is

meg fogok tenni minden emberileg lehető a választások szabadságának és tisztaságának biztosítására.

Éppen ezért nem vállalnám magamra azt, hogy a jövő parlamenti tekintélyét a legkisebb szabálytalanság elkövetésével is megöngítssem ...

— Egyszóval, miniszterelnök ur, hogyan látja az általános választási helyzetet?

— A legteljesebb nyugalommal.

— Jólata?

— Jó ...

— És mi lesz a választások után?

— Elmegyek Öfelségéhez és mint aki missziómat befejeztem, tisztelettel visszaadom megbízatásomat.

— És aztán?

— Aztán meglátom mit csinálók. Lehet, hogy kedvem lesz a kamarai elnökségre. Lehet, hogy elhelyezem magamat egy gondtalan, jó állásban.

— Nem vállalja tovább a miniszterelnökséget?

— Nem.

— Ki van zárva?

— A politikában semmi sincs kizárva ...

Lehetséges, hogy koalíciós kormány fog jönni.

Az érdekes beszélgetés véget ért. Vajda miniszterelnök szokott közvetlenségével így bucsuzik:

— Vizionlátásra!

Egyik újságíró szerényen megjegyzi:

— A választás utáni kormányban ...

Közgazdaság

Emelkedik a deviza-készletünk. A Banca Nationala devizakészlete állandóan emelkedést mutat. Az exportkampány közeledtével a helyzet további javulást ígér.

Lezuhant egy repülőgép

BUCURESTI. Tegnap este Cotroceni-ben lezuhant egy repülőgép, melynek, hogy nem lett több halálos áldozata, csak a szerencsés véletlennek köszönhető. Délután 6 órakor Bodina Mariu kapitány, ki vezettette a cotroceni hangárból a „Caproni” nevű 80 lóerős repülőgépet és felemelkedett a levegőbe. Rövid forgás után kezdett a gép lefelé szállani. Nem lehetett biztosan megállapítani, a pilóta hibájából-e vagy motordefektus következtében, amikor a gép a leszállási helyre közeledett, a 9. huszárezred kasszárnyájának udvara felett beleütközött egy rendkívül magas jegenyefába, úgyhogy a gép teljesen elvesztette ezáltal egyensúlyát és lezuhant. Szerencsére a pilóta nem vesztette el lélekjelenlétét s még kellő időben lezárta a motort s kiugrott, úgyhogy könnyebb sérülésekkel uszta meg a katasztrófát. A gép teljesen porrá tört.

Mondja meg mindenkinek: a „Cristal” gallérjai a legfényesebbek és legsz

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár
Junius 30 csütörtök. Róm. kath. Pál. Görög. 12 apostol. Prof. Pauli G., Roland. I. z. 26. Szivan

Jóreggelt!

Pipafüst mellett. Vajda Sándor otthonában fogadta a sajtó képviselőit, miközben vigan eregette a füstöt tajték-pipájából. Mani a szomszéd szobában türelmetlenül kezdett, benézett Vajdához s látta, hogy a miniszterelnök beszélgetés közben nyugodtan füstöl, így dörmögött:
— Te csak pipálj, Vajdányi! ...

Változnak az idők. Még az időjárás is megváltozott. Csak a politikai jelszavak maradtak ugyanazok.

Apróhirdetés. Elveszett az idei nyár. A szíves megtaláló kéretik, hogy illő dressz-jutalom ellenében adja le a strandfürdő pénztáránál.

A választások szenzációja. Az UER (Ugratásra Egyesült Rabbiság) Fildermann-csoportja választási kartellt kötött az antiszemita kamatellenes ligával és a szilvórium-fermelőkkel. Ahogy ezek majd a választásokon berugnak és összerúgnak!

A Vigaszínház kolozsvári bemutatkozása előtt a közönség fűtyölt, mert a színészek későn kezdtek. Nem baj. Sok színháznál azért fűtyöl, mert korán kezdik.

Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásprognozisa szerint tovább melegező idő várható, helyenként kisebb zivatarokkal.

Inspekciós gyógyszerárak. Dr. Kohn Főtér, Somlea Ferenc József-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth Lajos-utca.

Szász Endre jubileuma. Az erdélyi ujságírás kimagasló alakjának, Szász Endre lapszerkesztőnek nagyszabású jubileuma július 9-11. közt lesz a legnevesebb budapesti és erdélyi írók, művészek közreműködésével. Mint értesülünk, Szász Endrét 25 éves ujságírói érdemeiért királyi kitüntetésre terjesztik fel.

A kolozsvári „Lyra“ dalkör 1932. évi július hó 2-án este 8 órától kezdődőleg — Hadházy Béla és Lenkey Imre elnökök vezetésével, a Str. Motilor 30. szám alatt levő Komjatszegy kertben nagy nyári táncmulatságot tart, melyre a közönség figyelmét felhívjuk.

Megindulnak a román filléres vonatok. A CFR bevezeti a filléres vonatokat. Ez az első ilyen vonat Bukarest és Mamaia, a kies Fekete-tengeri fürdőhely között fog közlekedni és az utasok 150 lejért tehetik meg ezt az utat oda-vissza. Rövidesen más vonalakon is megindulnak a vasárnapi és ünnepnapos filléres vonatok.

Megkötik a román-magyar clearing-egyezményt. A román kormány átíratott intézett a magyar kormányhoz azzal a kérelemmel, hogy delegáljon egy bizottságot a clearing-egyezmény tárgyalásainak felvételére. A bizottságok tárgyalási székhelye Bukarest lenne. A magyar kormány nem gördít akadályokat a tárgyalások elé.

Hullasereg uszik a tenger-áradat felszínén

BUCURESTI. Jelentettük már azokat a borzalmas állapotokat, amiket a katasztrófális moldovai árvíz idézett elő több városban és községben. A megdöbbentően tragikus árvíz-szerencsétlenségekről újabb tudósításaink a következők: Bárhadban tegnap újból esett az eső és a víz veszedelmesen emelkedett, ami nagy pánikot idézett elő a polgárság soraiban. A bárhadai házak háromnegyed részét beomlás fenyegeti.

A városban eddig 5 felnőtt és 3 gyermek esett áldozatul az árvíz katasztrófának. A megyében is több emberáldozatról tudnak. Egy Grigoriu nevű vasutas felesége, akinek gyermekét elsodorta a víz, öngyilkosságot követett el.

Eddig 5000 hektár terület van a vidéken víz alatt, 24 község egész házára. A víz itt 35 hidat vitt el. A

vasuti vonalak nagyrészt hasznavehetetlenek.

Jasiban csónakokkal közlekednek. 10.000 árvíz károsultnak nincs hova lehajtania fejüket. A közlekedés teljesen lehetetlen, a zajló vízben sok hulla uszik a tenger felé. A megyében 32 hid ment tönkre. Eddig 500 ház omlott össze, 1500 víz alatt áll.

Tecuci-ot is víz lepte el. A Stéfan-börgyárban az összes gépek elromlottak.

Árvizet jelentenek Bacauból és Oslauból is.

Itt 8 gyermek fulladt a vízbe.

A nyomor és gyász leírhatatlan. Podul Ilicseiben a lakók két napja a padláson vesztegelnek és étlen-szomjan várják a segítséget.

Roman megyében Sagua állomás víz alatt áll. Itt a Szeret folyó emelkedett 6 méter magasságra. Több hidat itt is elvitt az ár.

Vágújhelyen állítólag elfogták a Lindbergh-gyereket gyilkosát

VÁGÚJHELY. Vágújhelyen a tegnapi nap folyamán elfogtak egy amerikai banditát, aki azt vallja, hogy ő a Lindbergh-gyereket gyilkosa.

A bandita csak angolul beszél s nevét semmiképp sem akarja elárulni. Azt mondja, hogy Newyorkból jött, Londonon, Párison és Szolnokon keresztül, ahol társai cserben hagyták. A többiek átszöktek Oroszországba, ő is oda akart men-

ni, de elmaradva tőlük, céltalan bolyongása után végre Vágújhelyre érkezett, ahol aztán el is csipítették. A gyanus felföldi gangsztert a törvényszék fogházában szállították.

A rendkívül fücsa és meglepő hírt még sehonnán sem erősítették meg s az sincs kizárva, hogy közönséges szélhámosság buvik meg ezalatt a hihetetlennek tetsző valóság alatt.

Kassay Károly 45 éves színművészi jubileuma.

Szombaton, július hó 2-án lesz a Kassay Károly jubileuma. Az ünnepély fővédnökei: dr. Hatieganu P. Emil erdélyi miniszter, gróf Majláth Gusztáv Károly római kath. püspök, Maria Filotti, a bukaresti színész szindikátus elnöknője, dr. Boross György unitárius püspök, dr. Jelen Gyula a kath. egyházközség főgondnoka. Színre kerül Kassay Károlyval a főszerepekben: „Cox és Box“ című angol bohózat és a „Lili“ operette II. felvonása. A két darab közt lesz a hangverseny-rész, amelyben részt vesznek: Rózsa Anna, operaénekesnő, Zöld Jánosné operaénekesnő, Inczedy-Joksmann Ödön az országos dalosszövetség elnöke, Zsizsmann Rezső zenetanár és Bretán Miklós operaénekes. Az ünnepi beszédet dr. Gergely Endre tartja. A darabokban részt vesznek: Berényiné Platsintár Annus, Alberty Erzsébet, Jakner Nusi, Bardócz Mária, Szilágyi Mancsi, Daly János, Szóts Tibor, Udvarhelyi József, Csizsér Gellért. Kezdeté este 9 órakor. A belépés díjtalan, csupán a műsor megváltása kötelező.

Moszkvában a lopást is halállal büntetik. A moszkvai bíróság ítéletet hozott a 15 letartóztatott tisztviselő gyében, kik az áruraktárakat rendszeresen lopták s az államot több mint egy millió rubellel károsították meg. A bíróság a 15 letartóztatott közül ötöt halálra, hetet 10 évi elzárásra ítél, hármat pedig felmentett.

A MAGYAR ATLÉTIKAI BAJNOKSÁGOK ELSŐ NAPJA.

BUDAPEST. Szépszámú közönség előtt, kitünő időben rendezték meg az ezévi magyar bajnokságok első napját, amely egyuttal olimpiai próbaverseny jelleggel bírt.

Részletes eredmények:
100 méteres síkfutás. Bajnok Gerő 11 mp. 2. Schir 11.1. 3. Ragambó dr. 11.1.

800 méteres síkfutás. Bajnok Zsitvay 1 perc 57.2. 2. Lázár 1 perc 57.4. 3. Szabó 1 perc 58.4.

5000 méteres síkfutás. Bajnok Szilágyi 15 perc 34.2 mp. 2. dr. Szerb 15 perc 40 mp. 3. Simon 15 perc 42.4.

200 méteres gátfutás. Bajnok Kovács 25 mp. (országos rekord beállítva). 2. Boross 26.2 mp. 3. Kovácsy 26.2 mp.

Távolugrás. Bajnok Szabó 7.36 m. 2. Balogh 7.17 m. 3. Megyeri 7.07. Gyönyörű eredmények!

Rúdugrás. Bajnok Karlovits 3.70 m. 2. Bácsalmásy 3.70 m. 3. Hat házy 3.50.

Gerelyvetés. Bajnok Várszeghy 63.04 m. 2. dr. Szepes 57.80 m. 3. Boross 55.68 m.

Marathon futás. Bajnok Kiss Géza 3 óra 7 p. 6 mp. A nagy meleg befolyásolta a jó eredmény kialakulását.

Villany-, házitelefon-, csengő- és vízvezetékszerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strađa Avram Iancu (Petőfi-u.) 17. szám.

Fényes nappal betörték egy ékszerüzletbe

BUCURESTI. A bukaresti Hotel Splendid épületében levő Victor Vespunianu ékszerüzletben tegnap fényes nappal, a déli ebédidő alatt betörték. A betörők számos nagyértékű ékszert vittek el magukkal.

Adósság, revolver és pofok a járásbíró előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tavaly júniusban történt, hogy Bartos Petre jogszigorló, aki a kolozsvári tanítók-házában lakott, észrevette, hogy revolvere hiányzik. A jogszigorló azonnal gyanakodni kezdett Dan Ion ottani szolgárára, aki a takarítás munkáját végezte naponta. A revolver azonban nem került vissza, sőt pofos bizonyítékok sem voltak az állítólagos tolvaj ellen. Dan Ion mégis vallott az ostromló faggatásokra. Beismerte, hogy a diák revolvere igazságtalan uton tényleg az ő tulajdonába vándorolt át. Az élelmes vádló erre 1500 lej kártérítést követelt a szolgától. Ebből 800 lejt Dan Ion rövidesen meg is fizetett, de akkor észébe jutott, hogy tulajdonképpen nincs értelme a többit is kifizetni, mikor ő nem is lopott semmit. Így jutott tudomására a dolog Daniel Popescu igazgatónak, ki egyben Dan gazdája is volt. Bartos Petre nap-nap után sürgetni kezdte a pénzt, mert haza akart utazni vakációra. Azonban a dolog nem ment már tovább ilyen simán, mert a szolga ártatlannak érezte magát és ezt elpanaszolta gazdájának is, mire az igazgató ura védelmére kelt hűséges cselédjének. Egy alkalommal a heves vérű jogász bement az igazgatói irodába és erőlyesen követelni kezdte a hátralevő 700 lejét. Pénz helyett, azonban néhány pofont kapott Daniel Popescu igazgató urtól és ráadásul az igazgató ur parancsára éppen a meggyanúsított szolga dobta ki a pénztár követelő, hadonászó fiatalembert. Ezekután először a második kerületi rendőrségre, majd a járásbíróra került a revolveres, pofos ügy, melyben a bíróság a vádlott távolléte miatt nem mondhatta ki az ítéletet. A tárgyalást szeptember 21-ére napolta el a járásbíró.

A regáti zsidópárt egyesült az antiszemita kamat-ellenes ligával

BUCURESTI. Az UEE tudvalevőleg kartellt kötött egész csomó kereskedő, iparos és alkalmazotti szervezettel. Ez a legkülönbözőbb elemekből álló kartell az Uniunea Evreilor elnökét, Fildermannt jelölte Máramarosban listavezetőnek és még 15 megyében adta a zsidóknak a listavezetői helyet. Érdekes, hogy a kartell ma kibővül a kamatellenes ligával, amely a tevékenységet nagyrészt a zsidók ellen irányítottak volt a multban és amelynek elnöke Antonescu professzor, Codreanu volt védője. Az Uniunea azzal indokolja ezeket a kartelleket, hogy a zsidóknak, akik jórészt kereskedők, együtt kell haladniuk a kereskedelmi és ipari munkaadói szervezetekkel. Az UEE részéről dr. Jakobi Emil Kolozsvárt, dr. Fildermannt, Horia Carnot, dr. Kasztner, Sarageat jelölték.

JÓKARBAN levő kis jégsczerényt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

A kolozsvári Magyar Párt nagygyűlése

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozata 1932. július 4. (hétfő) este 8 órakor Kolozsvárt, C. Motilor—Monostori uton levő Zajzon-féle kertben a választásokkal kapcsolatosan nagygyűlést tart, melyre az intéző-bizottság tagjait és városunk minden magyarját meghívja és szívesen várja. A gyűlést Vásárhelyi János tagozati elnök, református püspökhelyettes, szenátor-jelölt nyitja meg. Dr. gróf Bethlen György országos elnök részletesen ismerteti fogja a magyarság helyzetét országos viszonylatban. Dr. Szász Ferenc a gazda, iparos, kereskedő bajait, sérelmeit s azoknak a jelenlegi viszonyok között lehet séges orvoslását fogja ismertetni, Károlyi Sándor az iparosok helyzetét. Szabó József kiscgazda a gazdasági válságról fog szólni. Dr. Péterffy Jenő a munkanélküliségről és jogbizonytalanságról ad képet.

A tót ifjusági szervezetek Szlovenszko autonómiáját követelik

PRÁGA. A Sidove Noving jelentése szerint a csehországi tót ifjusági szervezetek vasárnap és hétfőn tartották meg évi kongresszusukat, ahol a szónokok erélyes hangon bíralták a cseh kormány politikáját. A kongresszus elhatározta, hogy minden tekintélyteláta veti Szlovenszko autonómiájának érdekében.

Semmi sem igaz a lengyel román ellentétből

BUCURESTI. Azokkal hírekkel szemben, amelyek tudni vélnék arról, hogy a lengyelek hajlandóknak mutatkoznak az orosz meg nem támadási egyezményt nélkülünk is aláírni, illetékes helyen megállapítják, hogy ennek ép az ellenkezője igaz és semmi sem indokolja a sajtó alármhíreit. Zaleski teljes lojalitással védi a román álláspontot Litvinovval folytatott tárgyalásain, a lengyel-román szövetség és barátság őszinte szellemében.

Azutépítési panamák első bírósági tárgyalása

BUCURESTI. Holnap kezdődik meg Bukarestben a Stewart-cég keresetének tárgyalása. Az angol cég 280 ezer angol font sterling kártérítést követel. Tudvalevő, hogy a szerződést azon a címen bontotta fel a kormány, mert a cég a kitűzött határidőig nem nyújtotta a kívánt garanciákat. Román részről Boamba, a Stewart cég részéről Ctänley Johnson a bíróság tagjai, míg elnöke Lovett, a berni egyetem jogi professzora.

UJABB BANK-CSÖD AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

CHICAGO. A „Congress Trust Savings Bank“ tegnap bezárta pénztáblakait, lehuzta rollóit és csődöt kért maga ellen. E pénztáblának alaptőkéje 1 milliárd 300 ezer dollár.

S P O R T

Katasztrófális vereséget szenvedett a Ferencváros Torinóban

TORINÓ. Tegnap délután mintegy 40 ezer főnyi közönség előtt játszotta a Ferencváros első Európa-kupa meccsét a Juventussal. A Ferencváros, mely a bajnoki kam-

pány alatt megőrizte veretlenségét, nem tudott megbirkózni az olasz bajnokesapat bravuros attackjaival és 4:0 (2:0) arányu súlyos vereséggel hagyta el a pályát.

Pompás revánsot vett az Universitatea a Crisanán

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Universitatea, mely az országos labdarúgó bajnokságok során vereséget szenvedett a váradi bajnok Crisanától, tegnap délután hatalmas közönség előtt ideális futballidőben katasztrófális vereséget mért a revánson a Crisana együttesére.

Az egyetemi csapat a mérkőzés folyamán briliáns formát mutatott és mindvégig uralta a mezőnyt, míg ellenfele széteső játékot produkált. A mezőny legjobb emberei Surlasiu és Ghilezan voltak, rajtuk kívül Abrudán, Szathmáry, Sfera és Rosenfeld játéka magaslott ki. A Crisana a NAC-tól kölcsönkért Rónayval szerepelt, aki sebhagysem tudott összhangot teremteni a csatárok munkájába. Jól játszott Szabó, Budäu, Matei és Carlac, akiknek támadásai sokszor veszélyeztették a kolozsváriak kapuját.

Milivoi bíró sipjelére a következőképen állnak fel a csapatok:

Universitatea: Szathmáry (KAC)—Bulzán (Sfera), Jankovics—Gáinã, Ghilezan, David—Abrudán, Stefanescu, Rosenberg, (Stanoeff) Rosenfeld, Surlasiu.

Crisana: Püllök—Szabó, Plunar—Szóke, Carlac, Fäur—Budäu, Rónay (NAC), Matei, Bonatiu, Muresan.

Az U kezd, az első támadást a Crisana vezeti és percekig frontban van. A 7-ik percben Rosenfeld mintegy 40 méterről küld hatalmas erejü bombát a Crisana kapujára, a labda emberbe megy, a visszapattanó labdáért kavardás van a váradi kapu előtt. Abrudán Rosen-

berghez továbbítja a labdát, akinek bombája menthetlen (1:0). Most Szathmárynak van alkalma tudását csillogtatni, váratlan lövését fogja pompás bravurral. A 21 percben Abrudán beadását Surlasiu kapufának lövi, a visszapattanó labda lábról-lábra vándorol és igen meleg helyzet adódik a Crisana kapuja előtt. A 28-ik percben ismét Abrudán ad középre és a remekül ivelő labdát. Ghilezan védhetetlenül küldi a felső sarokba. (2:0). Azután mindkét részen több korner adódik. A 32-ik percben Abrudán kicselezi a Crisana védelmét és a kapuba gurítja a harmadik gölt. Az utolsó percben Szathmáry remekül védi Rónay szabadrugását.

A második félidőben az U Bulzäu helyett Sferat szerepelteti. A Crisana támadásai megélenkülnek. A 24. percben Szathmáry Rónay lábáról szedi le a labdát. A 38. percben Matei a nagyváradiak egyetlen gólját lövi. Az U egymásután attakol a Crisana ellen. Surlasiu minden támadása veszélyt jelent a váradi kapura. A 39. percben Abrudán szabadrugását Surlasiu a felső sarokba fejeli (4:1). Crisana támadással ér véget a mérkőzés.

Milivoi osztatlan meglegedéssel vezette a mérkőzést.

AZ UJPEST KIESETT AZ EURÓPA-KUPA TOVÁBBI KÜZDELMEIBŐL

BUDAPEST. Az Európa-kupa mérkőzések második fordulóján az Ujpest 1:1 (1:1) arányu eldöntetlen ért el a Viennával. Az Ujpest ezzel a mérkőzéssel kiesett az Európa-kupa további küzdelmeiből, mert nem sikerült a Vienna 5:3-as gólarányu előnyét behoznia.

Felakasztotta magát a Lombhegyen egy öreg munkás

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az öngyilkosságok szünni nem akaró sorozata tegnap este újabb esettel szaporodott. Szabó János 65 éves gépmunkás Berek-uca 61. szám alatt lakó ötgyermekes családapa tegnapelőtt este elment hazulról. Nem mondta hová megy, mi a szándéka. Elmúlt az éjszaka, a vasárnap dél és este, de még mindig nem tért haza s a család balesettől tartva, aggódni kezdett. Keresték mindenütt, rokonnál, ismerősnél, de hiába.

Ezalatt a negyedik kerületi rendőrségen egy fiatalember rémulve jelentette, hogy a Kerekdomb melletti Lombhegyen a bikfalvi-ut mellett egy társasággal sétálva, akasztott emberre bukkantak. Egv öreg ember függ élettelenül egy tölgyfa alsó ágán. Lungu rendőrtiszt és Paul rendőrőrmester két rendőrt

küldöttek a helyszínére, hogy állapítsák meg az öngyilkos személyazonosságát s az esetet telefonon jelentették a központi rendőrségnek és az ügyészségnek. A bizottság dr. Buia János városi főorvos és Serban Ilarie rendőrtisztviselő személyében azonnal kiszállt.

A főorvos megállapította, hogy a halál már 24 órával ezelőtt beállt. Az öngyilkosság okát ezideig nem sikerült megállapítani a rendőrségnek, mert az öngyilkos egy sor irást sem hagyott hátra. A vizsgálat tovább folyik. A borzalmas leletről a rendőrség értesítette Szabó János családát. Az öngyilkos munkás legidősebb fia, ifj. Szabó János kiment a helyszínére és akasztott emberben.

Esmeralda, a szép cigányleány csillagos ötletekkel csapta be a hiszékeny kereskedőket

CLUJ-KOLOZSVÁR. A manapság gyakori szélhámosságok sorozata ritka esettel szaporodott. Ez alkalommal a főszereplő egy cirkuszi cigány-artistanó, aki csak tegnap érkezve Kolozsvárra, máris megkezdte szeniális szélhámoskodásait. Geitner Lujza Gad temes-torontálmegyei községben született. Temesvárra kerülve egy cirkuszhoz szerződött, ahol „Esmeralda, a szép cigányleány“ néven megkezdte szokásos vándortúját.

A cirkusz mostanában gyenge kereseti forrásnak bizonyult, mert a szép Esmeraldának mellék kereset után kellett néznie. Meg is találta. Hazárdirozott. Járt üzletről-üzletre, csak egy ötletes tétellel a kezében. A szolgálatára siető kereskedőnek elmagyarázta, hogy van olyan ötletes, amelyiken egykettő vagy három csillag is van.

— Például ezen, magyarázza a szélhámos művésznő, — három csillag van, de én olvat keresek, amelyiken csak egy, vagy kettő van

A legtöbb kereskedő bedült a mesének s szolgálatkészen kirakott különös látogatója elé vagy tíz-husz ötleteket, amik között Esmeralda szorgalmasan keresgélt, de hasztalan, mert nem talált olyan pénzt, amilyent keresett és udvariasan köszönve távozott.

Eddig nem történt semmi baj, de este a kasszazárásnál minden üzletben 50—150 lej hiányt állapítottak meg. A közügyességben is művésznő olyan észrevétlenül és ügyesen keresgélt a pénzek között, hogy néhány pénzdarab mindig a zsebébe vándorolt.

A szenvedélyes pénztgyűjtő nő a rendőrségnek úgy sikerült lelepleznie, hogy éppen amikor az „Albina“ lisztkereskedésben végezte hüvészkesedését, véletlenségből betoppant az üzlettulajdonos és az elárusító kisasszony hozzáfogott a pénzelszámoláshoz. A cirkusz művésznő közben gyorsan távozott, de nem elég gyorsan ahhoz, hogy a hiányt észrevevő tulajdonos utól ne érje. Lungu IV-ik kerületi rendőrtiszt tartóztatta le a szélhámos artistanót, akit rögtön át is adott a központi rendőrségnek. A motozásnál körülbelül 300 lej aprópénzt találtak nála, ami valószínűleg a tegnapi keresete. A szép Esmeralda városról-városra bolyongó lelke most egy pár hónapra meg fog pihenni a kolozsvári fogház magányában.

A SZOCIALISTÁK NEM SZERELTIK A POLITIKAI SIRÁMOKAT

BUCURESTI. A szocialista párt kommunikét tett közzé, amely szerint a párt nem szolidáris azokkal, akik folytonos panaszokat emelnek és táviratokat küldenek a királyhoz és kormányelnökhöz. A szocialista párt nem kíván Averescunak és a liberálisok eszköze lenni a választási panasziroda működtetésénél és majd megvédi saját választóit. Az egyes panaszokat a párt központjának kell előbb tudomásul hozni és nem folyton táviratilag tiltakozni. A pártközpont majd közli azokat az illetékes fórumokkal.

PAPIRUS Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 22. **PAPIRUS**
Telefonszám: 885.